KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 13.07.2006
KOM(2006) 84 v konečnom znení

2006/0022 (CNS)

Návrh

NARIADENIE RADY

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti

(predložená Komisiou)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Komisia návrhom zmeny a doplnenia nariadenia (ES) č. 539/2001[1] naposledy zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 851/2005[2] sleduje tieto ciele:

- zabezpečiť v rámci pravidelného prehodnotenia nariadenia (ES) č. 539/2001, aby aktuálne zloženie jeho príloh uvádzajúcich zoznam tretích štátov, ktorých štátni príslušníci podliehajú vízovej povinnosti pri prekročení vonkajších hraníc členských štátov (príloha I) a zoznam tých štátov, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (príloha II), bolo v súlade s kritériami uvedenými v piatom odôvodnení nariadenia, osobitne v prípade kritérií nelegálneho prisťahovalectva a verejného poriadku a v tejto súvislosti presunúť tretie krajiny z jednej prílohy k nariadeniu do druhej,

- doplniť obidve prílohy nariadenia tak, aby úplne implementovali cieľ vyplývajúci z článku 62 ods. 2 písm. b) a písm. i) zmluvy, a to konkrétne, aby sa nariadením plne stanovilo či štátny príslušník tretieho štátu podlieha vízovej povinnosti alebo je od tejto povinnosti oslobodený,

- prispôsobiť režim uplatňovaný na utečencov a osoby bez štátnej príslušnosti spôsobom, aby mohli byť tieto osoby aj naďalej oslobodené od vízovej povinnosti, ak majú svoje trvalé bydlisko v niektorom z tretích štátov uvedených v prílohe II, ale aby boli úplne oslobodené od vízovej povinnosti v prípade, ak majú trvalé bydlisko v členskom štáte,

- doplniť nový prípad oslobodenia od vízovej povinnosti v prospech držiteľov povolenia pre malý pohraničný styk,

- ustanoviť možnosť oslobodenia príslušníkov ozbrojených síl od vízovej povinnosti, ktorí sa presúvajú v rámci akcií NATO a programu Partnerstva za mier,

- ozrejmiť kategórie iných ako obvyklých cestovných pasov.

Na prípady neuplatňovania reciprocity v oblasti vízovej povinnosti sa tento návrh zmeny a doplnenia nariadenia (ES) č. 539/2001 nevzťahuje. Tieto prípady sú upravené v rámci mechanizmu reciprocity, ktorý bol zmenený a doplnený nariadením (ES) č. 851/2005.

1. Prehodnotenie príloh nariadenia:

1.1. Presun tretích krajín z jednej prílohy do druhej:

Potreba prehodnotenia príloh k nariadeniu (ES) č. 539/2001 bola po prvýkrát zdôraznená po čas zasadnutia Európskej rady v Sevile. Prvé prehodnotenie bolo základom prijatia nariadenia (ES) č. 453/2003[3], ktorým sa presunul Ekvádor z prílohy II do prílohy I. S cieľom nového pravidelného hodnotenia, Komisia zhromaždila informácie, predovšetkým prostredníctvom žiadosti priamo adresovanej členským štátom, na preverenie, či súčasné zloženie príloh k nariadeniu č. 539/2001 je stále v súlade s kritériami nariadenia. Informácie postúpené členskými štátmi na základe jej žiadosti sa zhodovali s inými informáciami a štatistikami, ktoré boli odovzdané v rámci CIREFI. Na základe analýzy viacerých údajov Komisia dospela k týmto záverom:

---

[1] Ú. v. ES L 81, 21.3.2001, s. 2.
[2] Ú. v. EÚ L 141, 4.6.2005, s. 3.
[3] Ú. v. EÚ L 69, 13.3.2003, s. 10.

Po prvé, zhromaždené informácie zdôraznili pretrvávajúci a intenzívny nárast počtu pris ťahovalcov z Bolívie. Tento tlak sa prejavuje najmä väčším počtom navrátených prípadov na vonkajších hraniciach a vyhostením vo viacerých členských štátoch. Dimenzia verejného poriadku sa nemôže tiež opomenúť vzhľadom na narastajúci počet rozhodnutí o väzbe a odsúdení bolívijčanov za trestné činy a nelegálne prisťahovalectvo. Štátni príslušníci z Latinskej ameriky, ktorí podliehajú vízovej povinnosti, sa jej pokúšajú navyše vyhnúť podvodným obstaraním bolívijských cestovných pasov. Z týchto dôvodov sa Komisia domnieva, že je opodstatnené, vzhľadom na kritéria uvedené v piatom odôvodnení nariadenia č. 539/2001, navrhnúť presunúť Bolíviu z prílohy II do prílohy I.

Po druhé, Komisia konštatovala, že podriadenie štátnych príslušníkov niektorých tretích štátov vízovej povinnosti nie je podložené štatistikami alebo inými informáciami, ktoré by umožnili potvrdiť, že dotknuté štáty predstavujú riziko v súvislosti s kritériami uvedenými v piatom odôvodnení nariadenia (ES) č. 539/2001 a najmä s nelegálnym prisťahovalectvom a verejným poriadkom. Ani z pohľadu regionálnej spojitosti alebo zahraničných vzťahov Únie sa ďalšie zachovanie vízovej povinnosti nejaví opodstatnené. Komisia okrem iného neobmedzila svoju pozornosť na skutočnosti pozorované v štátoch, ktoré uplatňujú nariadenie (ES) č. 539/2001. Zamerala sa tiež na vízovú politiku Írska, Veľkej Británie a Švajčiarska a získala užitočné informácie týkajúce sa kritérií nelegálneho prisťahovalectva a verejného poriadku. V tejto súvislosti sa preto navrhuje presunúť Antiguu a Barbudu, Bahamy, Barbados, Maurícius, Svätý Krištof a Nevis, Seychely z prílohy I do prílohy II. Touto zmenou by sa mali odstrániť praktické ťažkosti, ktoré majú v súčasnosti tieto štáty v súvislosti so skutočnosťou, že žiaden z členských štátov nemá v týchto štátoch zriadený konzulárny úrad (je tomu tak v prípade štyroch z uvedených štátov) alebo konzulárny úrad je zriadený iba jedným členským štátom (v prípade dvoch z uvedených štátov). Výnimka z uplatňovania vízovej povinnosti vo vzťahu k štátnym príslušníkom týchto štátov sa začne uskutočňovať súbežne a súčasne s nadobudnutím platnosti dohody o výnimke z uplatňovania vízovej povinnosti uzavretej s príslušnými tretími štátmi, ktorou bude zabezpečené dodržiavanie reciprocity a výhoda vyplývajúca z výnimky z uplatňovania vízovej povinnosti v prospech štátnych príslušníkov všetkých členských štátov.

1.2. Určenie vízového režimu, ktorý sa uplatňuje na určité osobitné kategórie štátnych príslušníkov tretích štátov:

Po tretie, Komisia chcela ukončiť situáciu, ktorá je v rozpore s článkom 62 ods. 2 písm. b) a bod i) Zmluvy o ES a nariadením (ES) č. 539/2001 prijatým na základe tohto ustanovenia. Nie je pochýb, že zoznamy príslušných tretích štátov musia byť úplné a musia sa týkať v šetkých štátnych príslušníkov tretích štátov. Takýto výklad vyplýva zo samotného znenia článku a potvrdzuje ho, ak by to bolo potrebné, historický vývoj spoločnej vízovej politiky, ktorá začala vytvorením jediného zoznamu tretích štátov, ktorých štátni príslušníci podliehali vízovej povinnosti. Ale faktom zostáva, že určité kategórie osôb, ktoré nie sú občanmi Únie, nie sú uvedené v prílohe I, a ani v prílohe II k nariadeniu (ES) č. 539/2001. Na jednej strane ide o British Nationals (Overseas) (britských štátnych príslušníkov, zámorských), ako aj o osoby, ktoré sa v rozličnej miere považujú za „britských príslušníkov“, ale nie za štátnych príslušníkov Veľkej Británie v zmysle práva Spoločenstva[4]. Členské štáty, konfrontované s touto „medzerou“ v nariadení (ES) č. 539/2001 prijali rôzne riešenia. Niektoré z členských štátov pre nich určili vízovú povinnosť, iné ich od tejto povinnosti oslobodili. V informatívnom oznámení Komisie súvisiacom s nariadením (ES) č. 539/2001[5] sa odráža táto praktická skuto čnosť, ktorá je v rozpore s úplnou harmonizáciou požadovanou v rámci práva Spoločenstva.

---

[4] Pozri vyhlásenie Veľkej Británie naposledy uskutočnené v roku 1983 (Ú. v. ES C 23, 28.1.1983, s. 1.).

[5] Ú. v. EÚ C 68, 21.3.2003, s. 11.

S cieľom ukončiť takúto neuspokojujúcu situáciu navrhuje Komisia zaradiť tieto kategórie osôb buď do prílohy I, alebo do prílohy II, spôsobom, aby tieto dva zoznamy boli skutočne úplné. V prípade rozhodovania sa medzi jedným alebo druhým zoznamom vzala Komisia do úvahy kritéria piateho odôvodnenia nariadenia (ES) č. 539/2001.

Komisia navrhuje zaradiť British Nationals (Overseas) do prílohy II. Väčšina týchto osôb, ktoré majú spojitosť s územím Hong Kongu, je tiež držiteľom cestovného pasu Hong Kong SAR a z tohto dôvodu oslobodená členskými štátmi od vízovej povinnosti. Na základe žiadneho z údajov nie je možné sa domnievať, že tieto osoby, ako British Nationals (Overseas), predstavujú riziko migrácie alebo riziko z pohľadu verejného poriadku, ako to už viackrát kon štatovali členské štáty počas diskusií v pracovných skupinách Rady. British Nationals (Overseas) sú vrátení do Hong Kongu. A cestovný pas, ktorý je im vydaný výlučne britskými úradmi, obsahuje ochranné znaky na vysokej úrovni. Z týchto dôvodov sa ich oslobodenie od vízovej povinnosti (už uplatňované deviatimi členskými štátmi bez akýchkoľvek problémov známych k dnešnému dňu) javí úplne odôvodnené. Cieľom článku 5 ods. 2 návrhu je z toho vyvodiť závery a doplniť British Nationals (Overseas) do prílohy II k nariadeniu (ES) č. 539/2001. Je však potrebné doplniť špeciálnu časť, keďže tieto osoby nemajú štátnu príslušnos ť niektorého tretieho štátu a nemôžu byť považovaní za štátnych príslušníkov územného celku Hong Kongu z pohľadu cestovných dokladov, ktorých sú držiteľmi.

Na druhej strane Komisia navrhuje zahrnúť British Overseas Territories Citizens (BOTC) (ob čanov britských zámorských území), British Overseas Citizens (BOC) (britských zámorských štátnych príslušníkov), British Subjects (iné britské subjekty) a British Protected Persons (BPP) (chránené britské osoby) do prílohy I. Ustanovenia upravujúce britské štátne občianstvo boli výrazne upravené britským teritoriálnym aktom (British Territories Act) z roku 2002, ktorým sa najmä umožnilo veľkej časti BOTC nadobudnúť britské štátne občianstvo a stať sa takto ob čanmi Únie. Pokiaľ ide o BOTC, ktorí nenadobudli britské štátne občianstvo, ako aj BOC, British Subjects a BPP sa zdá, že v prípade týchto kategórii osôb možno ich spojitosť s Ve ľkou Britániou považovať za obmedzenú v takom zmysle, že nedisponujú vo Veľkej Británii právom pobytu (right of abode) a podliehajú imigračným kontrolám. Okrem iného panuje ve ľká neistota v súvislosti s existenciou ich možnej spojitosti s iným štátom a tiež jej presnou povahou. Z týchto dôvodov Komisia považuje za potrebné podriadiť tieto kategórie osôb vízovej povinnosti, pretože predstavujú riziko nelegálneho prisťahovalectva[6]. Článkom 5 ods. 1 sa zahŕňajú do prílohy I. Je však potrebné doplniť špeciálnu časť, keďže tieto osoby nemajú štátnu príslušnosť niektorého tretieho štátu.

2. Režim uplatňovaný na držiteľov iných ako obvyklých cestovných pasov:

V článku 4 ods. 1 nariadenia sa ponecháva členským štátom možnosť oslobodiť od vízovej povinnosti „držiteľov diplomatických pasov, úradných služobných pasov alebo iných úradných pasov“, zatiaľ čo v druhej prílohe Spoločných konzulárnych pokynov[7] (CCI) sa odkazuje na „držiteľov diplomatických pasov, úradných pasov alebo služobných pasov“. Príručka cestovných dokladov, ktoré môžu obsahovať víza[8] sa odvoláva na tri kategórie: diplomatické, úradné a špeciálne pasy. Rôznosť typológií používaných v jednotlivých nástrojoch je zdrojom nejednoznačností a môže spôsobiť praktické ťažkosti, pokiaľ sa má uplatniť stanovený režim (vízová povinnosť alebo oslobodenie od vízovej povinnosti) na jeden z týchto druhov

---

6 Z uvedeného oznámenia Komisie z roku 2003 vyplýva, že väčšina členských štátov uplatňuje v prípade BOTC vízovú povinnosť.

7 Posledné vydanie: dokument 12357/05, VISA 230 COMIX 586, 27.9.2005.

8 Posledné vydania: dokument 11599/05, VISA 200 COMIX 527, 29.7.2005.

cestovných pasov. S cieľom napraviť tieto ťažkosti a objasniť otázku navrhuje Komisia pristúpiť k presnejšiemu rozlišovaniu medzi troma kategóriami cestovných pasov („diplomatickými pasmi, služobnými/úradnými pasmi a špeciálnymi pasmi“). To je predmetom článku 1 ods. 2 návrhu. Takéto rozlišovanie sa musí rovnako používať v prílohe 2 k CCI a v príručke cestovných dokladov. Na tento účel musia byť predložené návrhy rozhodnutí.

Komisia tiež plánuje objasniť režim uplatňovaný na túto kategóriu držiteľov osobitných cestovných pasov. V súčasnom znení článku 4 ods. 1 písm. a) je možné predpokladať, že členské štáty sú slobodné vo svojom rozhodovaní o udelení výnimky z vízovej povinnosti. Nie je však tomu tak, ako to vyplýva z kombinovaných ustanovení článku 1 ods. 1 a článku 2 ods. 1 nariadenia (ES) č. 789/2001[9] z 24. apríla 2001, ktorým sa Rade vyhradzujú vykonávacie právomoci vo vzťahu k určitým podrobným ustanoveniam pri preverovaní žiadostí o víza. Z uvedeného dôvodu sa článkom 1 ods. 2 tohto návrhu dopĺňa do článku 4 ods. 1 písm. a) odkaz na postupy uvedené v nariadení (ES) č. 789/2001.

3. Zmeniť určité možnosti stanovené pre členské štáty udeľovať výnimky z vízovej povinnosti na harmonizované prípady oslobodenia od vízovej povinnosti:

V článku 3 a článku 4 nariadenia (ES) č. 539/2001 v jeho súčasnom znení, sa stanovujú pre členské štáty viaceré možnosti rozhodnúť o udelení výnimky z vízovej povinnosti. Na základe kritérií piateho odôvodnenia a najmä nelegálneho prisťahovalectva a verejného poriadku sa javí odôvodnené napredovať v harmonizácií stanovením úplného oslobodenia od vízovej povinnosti dvoch kategórií osôb s trvalým bydliskom v jednom členskom štáte.

3.1. Osoby, ktorým je priznané postavenie utečenca a osoby bez štátnej príslušnosti:

V článku 3 nariadenia (ES) č. 539/2001 sa stanovuje, že osoby, ktorým je priznané postavenie utečenca a osoby bez štátnej príslušnosti „môžu byť oslobodené od vízovej povinnosti, ak tretia krajina, kde majú trvalé bydlisko a ktorá vydala ich cestovné doklady, je jednou z krajín na zozname v prílohe II“. Rozšírenie Európskej únie 1. mája 2004 o desať nových členských štátov malo paradoxne za následok obmedzenie rozsahu pôsobnosti pre oslobodenie od vízovej povinnosti, keďže v nariadení sa okrem iného nestanovuje oslobodenie od vízovej povinnosti osôb, ktorým je priznané postavenie utečenca a osôb bez štátnej príslušnosti s trvalým bydliskom v členskom štáte, ktorý ešte úplne neuplatňuje schengenské *acquis*[10].

Komisia plánuje napraviť túto neuspokojujúcu situáciu o to viac, že jej bola v tejto súvislosti doručená explicitná žiadosť Európskeho parlamentu a Rady v rámci rokovaní týkajúcich sa návrhu nariadenia, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (kódex schengenských hraníc)[11]. Vzhľadom na kritéria nelegálneho pris ťahovalectva a verejného poriadku je Komisia toho názoru, že je možné ísť ďalej ako je jednoduchá možnosť oslobodenia. Preto navrhuje doplniť do prvého článku nariadenia (ES) č. 539/2001 úplné oslobodenie od vízovej povinnosti osôb, ktorým je priznané postavenie ute

---

9 Ú. v. ES L 116, 24.6.2001, s. 2.

10 V rámci technických úprav Aktu o pristúpení bolo logicky rozhodnuté vypustiť z prílohy II k nariadeniu č. 539/2001 odkaz na nové členské štáty.

11 Vyhlásenie týkajúce sa držiteľov cestovných pasov pre cudzincov a cestovných pasov pre osoby, ktoré nie sú občanmi: „Európsky parlament a Rada vyzývajú Komisiu, aby predložila návrhy v rámci revízie nariadenia (ES) č. 539/2001 s cieľom od vízovej povinnosti oslobodiť držiteľov cestovných pasov pre cudzincov a cestovných pasov pre osoby, ktoré nie sú občanmi s trvalým bydliskom v niektorom z členských štátov.“

čenca a osôb bez štátnej príslušnosti, ktoré majú trvalé bydlisko v členskom štáte. Takýmto oslobodením sa napríklad umožní riešiť situácia „lotyšov bez štátnej príslušnosti“, ktorí nemôžu využívať rovnocennosť povolenia na pobyt s vízami, pretože Rada ešte neprijala rozhodnutie ad hoc, ktoré sa týka úplného uplatňovania schengenských noriem na nové členské štáty. V článku 1 ods. 2 tohto návrhu sa takýmto spôsobom ďalej ponecháva možnosť oslobodiť od vízovej povinnosti osoby, ktorým je priznané postavenie utečenca a osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré majú trvalé bydlisko v treťom štáte uvedenom v prílohe II a ustanovuje sa táto možnosť v článku 4 ods. 2 nariadenia.

3.2. Žiaci zúčastňujúci sa na školských exkurziách:

V článku 4 ods. 2 nariadenia (ES) č. 539/2001 sa ustanovuje možnosť oslobodiť od vízovej povinnosti žiakov, ktorí sa zúčastňujú na školskej exkurzii, ktorí majú trvalé bydlisko v tretej krajine uvedenej v prílohe II. Rovnako, ako v prípade osôb, ktorým je priznané postavenie utečenca a osôb bez štátnej príslušnosti, nemôžu byť žiaci, ktorých trvalé bydlisko sa nachádza v členskom štáte, ktorý ešte úplne neuplatňuje schengenský *acquis*, oslobodení od vízovej povinnosti. Komisia, s cieľom čo najviac obmedziť administratívne prekážky pri organizácii školských exkurzií v rámci Európy, navrhuje doplniť do prvého článku nariadenia (ES) č. 539/2001 úplné oslobodenie od vízovej povinnosti žiakov s trvalým bydliskom v členskom štáte, ktorí cestujú v rámci organizovanej školskej exkurzie. Článkom 1 ods. 2 tohto návrhu sa takýmto spôsobom ďalej ponecháva v článku 4 ods. 2 nariadenia možnosť oslobodiť od vízovej povinnosti žiakov, ktorých trvalé bydlisko sa nachádza v treťom štáte uvedenom v prílohe II.

4. Doplniť nové oslobodenie od vízovej povinnosti pre osoby pohybujúce sa v rámci malého pohraničného styku:

Komisia 22. februára 2005 predložila návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá malého pohraničného styku na vonkajších hraniciach členských štátov a ktorým sa mení a dopĺňa Schengenská dohoda a Spoločné konzulárne pokyny[12]. Rokovania Rady o tomto návrhu poukázali na potrebu ustanoviť vydávanie osobitného povolenia pre obyvateľov pohraničných oblastí, ktorým by sa umožnilo držiteľovi takéhoto povolenia, ktorý je štátnym príslušníkom tretieho štátu a podlieha vízovej povinnosti podľa nariadenia (ES) č. 539/2001, aby bol oslobodený od tejto povinnosti pri pohybe v pohraničnej oblasti. Komisia je pripravená prijať takýto prístup, nakoľko sa tento prístup nedotýka hlavného cieľa nariadenia, konkrétne uľahčenia pohybu cez hranice obyvateľov pohraničných oblastí bona fide. Z dôvodov týkajúcich sa právneho základu nemôže byť takýto prípad oslobodenia od vízovej povinnosti uvedený v nariadení o malom pohraničnom styku, ale musí byť doplnený do článku 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 539/2001, ktorý v súčasnom stave nestanovuje takúto možnosť. Je to predmetom článku 1 ods. 1 tohto návrhu.

Nariadenie o malom pohraničnom styku, o ktorom ešte len prebieha diskusia, bude prijaté v rámci procesu spolurozhodovania. V prípade, ak by napokon Rada a Európsky parlament prijali režim, ktorý nezahŕňa kombináciu oslobodenia od vízovej povinnosti a pohybu v pohraničnej oblasti s osobitným povolením pre malý pohraničný styk, Komisia by bola nútená svoj návrh upraviť.

5. Doplniť možnosť udelenia výnimky z vízovej povinnosti pre príslušníkov ozbrojených

[12] KOM (2005)56, konečné znenie.

síl, ktorí sa zúčastňujú misií v rámci NATO a programu Partnerstva za mier:

Možnosť pre členské štáty ustanoviť udelenie výnimky z vízovej povinnosti uvedenej v článku 4 ods. 1 písm. d) nariadenia (ES) č. 539/2001 sa týka iba pracovníkov medzinárodných organizácií. Zdá sa, že členské štáty, ktoré uplatňujú nariadenie (ES) č. 539/2001 (s výnimkou Rakúska, Fínska, Švédska, Cypru a Malty) prevzali v rámci Organizácie Severoatlantickej zmluvy (NATO) záväzky týkajúce sa pohybu príslušníkov ozbrojených síl. V článku III Zmluvy, ktorú 19. júna 1951 v Londýne uzavreli strany Severoatlantickej zmluvy (NATO) vo veci štatútu ich ozbrojených síl sa uvádza, že na príslušníkov ozbrojených síl „sa neuplatňujú normy z oblasti cestovných pasov a víz“. V článku III sa však stanovuje predloženie osobného preukazu totožnosti a individuálneho alebo kolektívneho príkazu na účasť v misii. Rozsah pôsobnosti tohto oslobodenia od vízovej povinnosti bol rozšírený Zmluvou medzi štátmi, ktoré sú stranami Severoatlantickej zmluvy, a inými štátmi zúčastnenými v Partnerstve pre mier vz ťahujúcej sa na štatút ich ozbrojených síl uzavretou 19. júna 1995 v Bruseli. V článku I tejto zmluvy sa ustanovuje, že okrem výslovne uvedených výnimiek sa ustanovenia zmluvy z roku 1951 uplatňujú v zásade aj v rámci zmluvy z roku 1995. V zmluve z roku 1995 nie sú stanovené výnimky z uvedeného článku III zmluvy z roku 1951.

Z ustanovení zmlúv z roku 1951 a 1995 preto vyplýva, že príslušníci ozbrojených síl štátov, ktoré sú stranami týchto zmlúv sa môžu pohybovať bez toho, aby sa na nich vzťahovali normy týkajúce sa cestovných pasov a víz. Takéto oslobodenie od vízovej povinnosti, ktoré sú členské štáty ako zmluvné strany uvedených zmlúv povinné dodržiavať, nie je zahrnuté v nariadení (ES) č. 539/2001, i keď môže byť prospešné pre príslušníkov ozbrojených síl, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov uvedených v prílohe I k nariadeniu. Je preto potrebné z dôvodov transparentnosti a právnej istoty doplniť nariadenie (ES) č. 539/2001 odkazom na oslobodenie od vízovej povinnosti, ktoré vyplýva zo zmlúv podpísaných v rámci NATO a Partnerstva za mier. Je to predmetom navrhovaného doplnenia článku 4 ods.2 nariadenia.

2006/0022 (CNS)

Návrh

NARIADENIE RADY

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä na jej článok 62 ods. 2 písm. b) bod i),

so zreteľom na návrh Komisie[13],

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu[14],

keďže:

(1) Zloženie zoznamov tretích štátov uvedených v prílohách I a II k nariadeniu Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti[15] musí byť a musí zostať v súlade s kritériami uvedenými v piatom odôvodnení nariadenia (ES) č. 539/2001. Presuny tretích štátov z jednej prílohy do druhej sa javia potrebné, osobitne vzhľadom na nelegálne prisťahovalectvo a verejný poriadok,

(2) Bolívia musí byť presunutá do prílohy I. Dátum začiatku uplatňovania vízovej povinnosti pre štátnych príslušníkov Bolívie sa musí vybrať spôsobom, ktorým by sa umožnilo členským štátom včas vypovedať dvojstranné dohody uzavreté s Bolíviou a prijať všetky administratívne a organizačné opatrenia potrebné na zavedenie danej vízovej povinnosti,

(3) Antigua a Barbuda, Bahamy, Barbados, Maurícius, Svätý Krištof a Nevis a Seychely musia byť presunuté do prílohy II.

Oslobodenie štátnych príslušníkov týchto štátov od vízovej povinnosti sa nezačne uplatňovať pred uzavretím dvojstrannej dohody o oslobodení od vízovej povinnosti medzi Európskym spoločenstvom a týmito štátmi,

(4) Obidve prílohy k nariadeniu (ES) č. 539/2001 musia byť úplné. Na tento účel je potrebné doplniť každú z príloh časťou umožňujúcou stanoviť vízový režim, ktorý

---

13 Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].
14 Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].
15 Ú. v. EÚ L.. ..

musia členské štáty uplatňovať na kategórie osôb, ktoré doteraz v prípade určitých členských štátov podliehali vízovej povinnosti a v prípade iných boli od tejto povinnosti oslobodené. Bolo by vhodné doplniť do prílohy I k nariadeniu rôzne kategórie britských štátnych príslušníkov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi Spojeného kráľovstva v zmysle práva Spoločenstva a na druhej strane doplniť štátnych príslušníkov British Nationals (Overseas) do prílohy II,

(5) Členské štáty môžu ustanoviť výnimku z vízovej povinnosti pre držiteľov iných ako obvyklých cestovných pasov. Je dôležité objasniť názov takýchto osobitných cestovných pasov. Navyše je potrebné uviesť v nariadení (ES) č. 539/2001 postupy, ktoré sa uplatňujú v prípade takýchto výnimiek,

(6) Členské štáty môžu oslobodiť od vízovej povinnosti osoby, ktorým je priznané postavenie utečenca a osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré majú trvalé bydlisko v tre ťom štáte uvedenom v prílohe II, ako aj žiakov, ktorí sa zúčastňujú školskej exkurzie a ktorí majú trvalé bydlisko v niektorom z týchto štátov. Malo by sa zaviesť úplné oslobodenie od vízovej povinnosti týchto dvoch kategórií osôb, ak majú trvalé bydlisko v členskom štáte,

(7) V rámci vývoja diskusií týkajúcich sa zavedenia režimu malého pohraničného styku sa požaduje stanovenie nového oslobodenia od vízovej povinnosti pre držiteľov povolenia pre malý pohraničný styk,

(8) Režim týkajúci sa udeľovania výnimky z vízovej povinnosti musí úplne zodpovedať sú časnej praxi. Niektoré členské štáty oslobodzujú od vízovej povinnosti štátnych prísl šníkov tretích štátov uvedených v prílohe I, ktorí sú príslušníkmi ozbrojených síl pohybujúcimi sa v rámci misií Organizácie Severoatlantickej zmluvy alebo Partnerstva za mier. Z dôvodov právnej istoty musí však byť takéto oslobodenie od povinnosti, ktoré sa zakladá na medzinárodných záväzkoch, ktoré nie sú súčasťou práva Spolo čenstva, uvedené v nariadení (ES) č. 539/2001.

(9) Z dôvodu viacerých postupných zmien a doplnení nariadenia (ES) č.539/2001 je potrebné zlepšiť jeho štruktúru a prehľadnosť, a to prostredníctvom prepracovania tohto nariadenia, ku ktorému sa má neskôr pristúpiť,

(10) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto nariadenie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskym kráľovstvom o pridružení týchto štátov pri vykonávaní, uplat ňovaní a vývoji schengenského *acquis*[16], ktorá patrí do oblasti uvedenej v článku 1 bodu B rozhodnutia Rady 1999/437/ES zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k Dohode uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskym kráľovstvom o pridružení týchto dvoch štátov pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského acquis[17],

(11) Veľká Británia a Írsko nie sú viazané nariadením (ES) č. 539/2001. Nezúčastňujú sa prijatia tohto nariadenia a nie sú ani viazané jeho uplatňovaním. Toto nariadenie sa na tieto štáty teda ani nevzťahuje,

---

16 Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 36.

17 Ú. v. EÚ L 368, 15.12.2004, s. 26.

(12) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, toto nariadenie rozvíja ustanovenia schengenského *acquis* v zmysle Dohody uzavretej medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švaj čiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplat ňovaniu a vývoju schengenského *acquis*[18], ktorá patrí do oblasti uvedenej v článku 1 bodu B rozhodnutia Rady 1999/437/ES v spojení s článkom 4 ods. 1 rozhodnutia Rady 2004/860/ES z 25. októbra 2004 o podpise v mene Európskeho spoločenstva a o predbežnom vykonávaní niektorých ustanovení Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského acquis[19].

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 539/2001 sa mení a dopĺňa takto:

(1) Článok 1 sa mení a dopĺňa takto:

(a) V odseku 1 sa dopĺňa tento pododsek:

„Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti vyplývajúce z Európskej dohody o zrušení víz pre utečencov uzavretej 20. apríla 1959 v Štrasburgu, osoby, ktorým je priznané postavenie utečenca a osoby bez štátnej príslušnosti, musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, ak tretí štát, v ktorom majú trvalé bydlisko a ktorý vydal ich cestovný doklad, je tretím štátom uvedeným v zozname v prílohe I.“

(b) V odseku 2 sa dopĺňa tento pododsek:

„Ďalej sú oslobodení od vízovej povinnosti:

– štátni príslušníci tretieho štátu uvedeného v zozname v prílohe I, ktorí sú držiteľmi povolenia pre malý pohraničný styk vydaného členskými štátmi v rámci uplatňovania nariadenia č. .....

– žiaci, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretieho štátu uvedeného v zozname v prílohe I a ktorých trvalé bydlisko sa nachádza v niektorom z členských štátov, ak sa títo žiaci zúčastňujú cesty organizovanej v rámci školskej skupiny, ktorá je doprevádzaná vyučujúcim tohto školského zariadenia,

– osoby, ktorým je priznané postavenie utečenca a osoby bez štátnej príslu šnosti, ktoré majú trvalé bydlisko v niektorom z členských štátov a ktoré sú držiteľmi cestovného dokladu vydaného týmto členským štátom.“

(2) Článok 4 sa mení a dopĺňa takto:

(a) V odseku 1 sa písmeno a) nahrádza takto:

---

[18] Dokument Rady 13054/044 možno nájsť na internetovej stránke http://register.consilium.eu.int.

[19] Ú. v. EÚ L 370, 17.12.2004, s. 78.

„a) držitelia diplomatických, služobných/úradných alebo špeciálnych pasov v súlade s jedným alebo druhým postupom stanoveným v článku 1 ods. 1 a v článku 2 ods. 1 nariadenia (ES) č. 789/2001.“

(b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Členský štát môže oslobodiť od vízovej povinnosti:

a) žiakov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretieho štátu uvedeného v zozname v prílohe I a ktorí majú trvalé bydlisko v niektorom z tretích štátov uvedených v zozname v prílohe II, ak sa títo žiaci zúčastňujú cesty organizovanej v rámci školskej skupiny, ktorá je doprevádzaná vyučujúcim tohto školského zariadenia,

b) osoby, ktorým je priznané postavenie utečenca a osoby bez štátnej príslušnosti, ak tretí štát, v ktorom majú trvalé bydlisko a ktorý vydal ich cestovný doklad je jedným z tretích štátov uvedených v prílohe II,

c) príslušníkov ozbrojených síl, ktorí sa pohybujú v rámci misií NATO alebo Partnerstva za mier a ktorí sú držiteľmi identifikačných dokladov a povolaní na misiu uvedených v Zmluve medzi štátmi, ktoré sú stranami Severoatlantickej zmluvy vz ťahujúcej sa na štatút ich ozbrojených síl uzavretej 19. júna 1951.“

(3) Príloha I sa mení a dopĺňa takto:

(a) vkladá sa Bolívia,

(b) vypúšťajú sa Antigua a Barbuda, Bahamy, Barbados, Maurícius, Svätý Krištof a Nevis a Seychely,

(c) Pridá sa tento bod 3:

„3) BRITSKÍ OBČANIA, KTORÍ NIE SÚ ŠTÁTNYMI PRÍSLUŠNÍKMI SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA V ZMYSLE PRÁVA SPOLOČENSTVA:

British Overseas Territories Citizens

British Overseas Citizens

British Subjects

British Protected Persons“

(4) Príloha II sa mení a dopĺňa takto:

(a) vypúšťa sa Bolívia,

(b) vkladajú sa:

Antigua a Barbuda

Bahamy

Barbados

Maurícius

Svätý Krištof a Nevis

Seychely

(c) Pridá sa tento bod 3:

„3) BRITSKÍ OBČANIA, KTORÍ NIE SÚ ŠTÁTNYMI PRÍSLUŠNÍKMI SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA V ZMYSLE PRÁVA SPOLOČENSTVA:

British Nationals (Overseas)“.

Článok 2

Členské štáty začnú uplatňovať vízovú povinnosť pre štátnych príslušníkov Bolívie od...

Členské štáty začnú uplatňovať oslobodenie od vízovej povinnosti štátnych príslušníkov Antiguy a Barbudu, Bahám, Barbadosu, Maurícia, Svätého Krištofa a Nevisa a Seychel odo d ňa nadobudnutia platnosti dohody o oslobodení od vízovej povinnosti uzavretej Európskym spoločenstvom s príslušným tretím štátom.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej Únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Bruseli […]

Za Radu
Predseda